

«መልካም እረኛ እኔ ነኝ» የሐ.፲፩-፲፩

ከመምህር ቀጻላ መገገሥቱ

ይህን ቃል የተናገረው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሲሆን በመልካም እረኛ የተመሰለ እርሱ በአባግዕ የተመሰሉ ምእመናን ናቸው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እርሱን በመልካም እረኛ መስሎ የተናገረበት፤

፩. በዮሐንስ ወንጌል በምዕራፍ ፱ እንደተጻፈ ከእናቱ ማገፍን ጀምሮ ዕውር ሆኖ የተወለደውን ሰው በደረቅ ግንባር ዓይን ፈጥሮ ያዳኘውን እንዳ ያመሰግንና እንዳያምን ባንገላቱት ጊዜና እርሱንም የጸረፋበትን ኃይለ ቃል ለማስተካከል ነው።

ሀ. ሑር ሀብ ሰብሐተ ለእግዚአብሔር ንሕነስ ነአምር ከመ ጓጥእ ውእቱ ዝ ብእሲ፤ ያዳነህ እግዚአብሔር ነው እንጂ ይህ ሰው ኃጢአተኛ በመሆኑ አላዳነህምና ለእግዚአብሔር ምስጋና አቅርብ ብለውታልና ኃጥእ እንዳልሆነ ጌር ኖላዊ መሆኑን በሥራው ለመግለጥ፤

ለ. እግዚአብሔር ሙሴን ቃል በቃል እንደ ተነጋገረው እናውቃለንና የሙሴ ደቀ መዛሙርት ነን በማለት ከፈጣሪያቸው ፍጡርን ከመምረ ጣቸውም በላይ «ወለዝንቱስ ብእሲ ኢነአምሮ እም አይቱ ውእቱ» ይህን ሰው ግን ከየት እንደመጣ አናውቀውም ስላሉት ከየት እንደመጣ ለማስረዳት ነው። ይህም ቃል፤ ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊን ብሎ

ወደ ፈጣሪያቸው ሕዝቦች እንዲሁም ወልድየ ዘበኩርየ ብሎ ወደ መረጣቸው ወገኖቹ መጣ። እነሱ ግን አልተቀበሉትም ተብሎአልና። ውስተ ዚአሁ መጽአ ወእሊአሁሰ ኢተወክፍዎ እንዲል፤

ሐ. «አንስ መጻእኩ ለኩነኔ ዝንቱ ዓለም ከመ እለ አይራ እዩ ይርአዮ ወእለ ይራእዩ ይዑፋ» አናውቅም በሚሉ ሐዋርያት ልፈርድላቸው፤ እናውቃለን በሚሉ ፈሪሳውያን ልፈርድባቸው መጥቼአሉሁ ብሎ ነበርና ለምሕረት እንደ መጣ ለማጠየቅ ነው።

ጂ. «አማን አማን እብለከሙ ዘአቦአ እንተ አንቀጽ ውስተ አጻደ አባግዕ ወአርገ እንተ ካልዕ ገጽ ሠራቂ ወጉህልያ ውእቱ» ያላቸውን በግብ ሐዋርያት ምዕ.፩.... የተወቀሱትን ቴዎዳስ ዘግብጽና ይሁዳ ዘገሊላ የመሰሉ ናቸው። ቴዎዳስ ዘግብጽ እኔ አምላክ ነኝ በማለት አራት መቶ ያህል ሰዎችን አስከትሎ ነበር፤ ነገር ግን ይህ መሰሐቲ ጠፋ፤ አምነው የተከተሉትም ሁሉ ጠፋ፤ እንደ ምናምንቴም ሆኑ ይላል። ይሁዳ ዘገሊላም በዚያው ወራት ብዙ ሰዎችን ከእውነተኛው እምነት አስፈንግጦ አስከብልሎ በማሸፈት እርሱን እንዲከተሉና እንዲያምኑ ስላደረገ እርሱም ጠፋ። ያመኑበትም ሁሉ ጠፋ፤ ተቀሰፉ። ምክንያቱም ወደ በጎች በረት በበሩ የማይገባና የማይወጣ ሌባና ወንበዴ ነው ተብሎ ተጽፎአልና።

ደግሞ ሌባ ሊሰርቅ፣ ሊያርድና ሊያጠፋ እንጂ ለሌላ አይመጣምና ነው። በአንጻሩ ግን መልካም እረኛ ሰውነቱን ለበጎች አሳልፎ ይሰጣል። እኔም ሕይወት እንዲሆንላቸውና እንዲበዛላቸው ስለመጣሁ መልካም እረኛ እኔ ነኝ አለ።

፫. በብሉይ ኪዳን የነበሩትን መኳንንት፣ መሳፍንት በሕዝቅኤል አድሮ ሲገሰጸቸው «አሌ ሎሙ ለኖሎተ እስራኤል ወኢርአዩ አባግዕየ እለ ኮኑ ኖሎተ ርእሶሙ» ብሎአቸዋል። ሕዝ.፴፬፣፩-፲፰፤ ኢሳ. ፵፣፲፩።

እኔህ የእስራኤል መሪዎች ጠባቂዎች መሳፍንቱና መኳንንቱ ከእግዚአብሔር የተሰጣቸውን ሥልጣን ራሳቸውን በድሎት፣ በምቸት፣ በተድላ በደስታ ጠበቁበት፣ እንዲሁም ከሥጋዊ ጠላት ከረሃብ፣ ከንዴት በመጠበቅ ተገለገሉበት እንጂ ራሳቸውን ከክሕደት፣ ከኃጢአት አልጠበቁበትም ምክንያቱም መሾማቸው መሳፍንቱ፣ መኳንንቱ ህዝቡን ሊጠብቁ ከዓመፅ ሊርቁ፣ ለተራብ በግብር ለተባደለ በነገር ሊገኙ ነበር። እነርሱ ግን «በልዑ ሰብሐ» ሰብህ ትርፍ ሥጋ ነው። ስለዚህ «ኢትንሣእ ኅልያነ» የምትል ሕግ እያለቻቸው ትርፍ ገንዘብ ይበላሉ፤ መማለጃ ይቀበላሉ። ይህ ተግሣጽ ለመኳንንቱ ብቻ አይደለም፤ የሹመት ማዕረግ ላላቸው ሁሉ ለሚጻጉ ነው እንጂ ዘጸአ ፳፫፣፰። «ወይለብሱ ጸምረ» ከድሆች ወስደው በተረፈ ልብሳቸውን ይገፋሉ የላም መንጃ፣ የሸማ መከንጃ፣ የማር መቅጃ፣ የሠፋሪ፣ የቆጣሪ የሚሉት አለና። «ወዘደከመ ኢያጸንዑ» እንደ ተባለው በጣዎት የደከመውን በአሪት አያጸኑትም። እንደ ኢዮሳፍና፣ ኢዮሳፍጥ «ሑሩ ወመሐሩ ኦሪተ ውስተ ኩሎ ምድረ ይሁዳ» ብሎ ባወጀ ጊዜ በመላው በምድረ ይሁዳ ኦሪት ተሰብካ ነበር። እነርሱ ግን በአምልኮተ እግዚአብሔር፣ በገቢረ ጽድቅ ሕዝቡን መምራት ሲገባቸው ለሥጋዊ ፍላጎታቸውና ለምድራዊ ተድላ ማመቻቸው አደረጉት «ወዘሐመ ኢትፌ ውሱ፣ ወዘተሰብረ ኢትሔድሱ» እንደ ተባለው በክሕደት

የታመመውን በሃየማኖት አይፈውሱትም፤ በኃጢአት የተሰበረውን በንስሐ አይጠግኑትም «ወዘተ-የኢይመዶሎ» ግብር መርት አገዛዝ ጸንቶበት በስደት አገር ጥሎ ቁርባት ጠቅልሎ የሄደውን ባዋጅ ከርስቱ ከነገዱ አይመልሱትም። «ወዘተ-ገድፈ አይሐስሱ በፀ-ዋዌ» የጠፋውን በማጣት አይመልሱትም። እውነተኛው እረኛ ግን ከነዚህ የተለየ በመሆኑ «ለልየ እርዕዮሙ ለአባግዕድ ወአነ አዐርፈክሙ ይቤ አዶናይ እግዚአብሔር» እኔ በካህናት አድሬ እጠብቃችኋለሁ፤ ለነገሥታት ከመገዛት አሳርፋችኋለሁ ለጊዜው ይህ ሲሆን ፍጻሜው ግን ሰው ሁኔ ሥጋ ለብሼ አድናቅኋለሁ ማለትን ያሳያል። «ንፁግቤዩ ኩልክሙ ሥፋጋን ወክቡዳነ ጾር ወአነ አሳርፈክሙ» ማቴ. ፲፩፥ ፳፰ ሸክማችሁ የከበዳችሁ ወደ እኔ ኑ እኔም አሳርፋችኋለሁ «እስመ አርዕት የኒ ሠናይ ወጾር የኒ ቀሊል» ቀንበሬ ልዝብ ሸክሜም ቀላል ነውና ይላል። «አሐስስ ዘተገድፈ ወእመይጥ ዘገ-የ» በፀ-ዋዌ የጠፋውን በሚጠት እመልሳለሁ (እሻቀለሁ) በስደት የሄደውን በዓዋጅ እመልሳለሁ ፅዝ. ፩፥ ፩። «እሔድስ ዘተሰብረ ወእጸንዕ ዘደከመ» በኃጢአት የተሰበረውን በንስሐ አድሳለሁ በጣዎት የደከመውን በሃይማኖት አጸናቀለሁ በማለት መልካም እረኝነቱን ያስረዳል። እነሱ ግን «ወይሰትዩ ጽፋዩ ማየ» ግብሩን አሥራቱን ይቀበላሉ ወገኖቹ ግን ከሠራዊታቸው የተረፈውን ይመገባሉ፤ ከእህሉም፤ ከዘይቱም፤ ጥሩ ጥሩውን ወስደው አዳፋውን አተላውን ይተውላቸዋልና በእንቢታቸው በደንደሳቸው ይጋፋሉ ደሃውን፤ ደካማውን በሥልጣናቸው ያጠቃሉ በስደት በፀ-ዋዌ እስኪበተኑ፤ ለአሕዛብ ምግብ እስኪሆኑ ድረስ ህዝቡን ያጠፋቸዋል፤ እርሱ ግን

ወገኖቹን ከመኳንንቱ ከነገሥታቱ አድኖ ዳግም ለምርኮ ለዘረፋ አይዳርጋቸውም መልካም እረኝነቱን በዚህ ያረጋግጣል። እንዲሁም በዮሐ. ፳፩፥ ፲፮ ቅዱስ ጴጥሮስን ያገለግሎቱን የፍቅሩ መግለጫ ያደረገው በየደረጃቸው መጠበቅ ያለባቸውን ምእመናን በጎቹን ጠብቅ፤ ግልገሎቹን ጠብቅ፤ ጠባቶቹን ጠብቅ ሲል አስገንዝቧል።

መልካም እረኛ የደከሙትን በጎች በማጽናናት የታመሙትን በማሳካም፤ ግልገሎቹን በመታቀፍ ለበጎቹ ያለውን ፍቅር ይገልጻል።

የመልካም እረኛ መጀመሪያ ለበጎቹ የሚጨነቅ፤ የሚያስብ በመሆኑ ወደ ለመለመ መስክ ወደ ጠራ ውሃ ያሰማራቸዋል፤ ከሌባ ከተኩላ ይጠብቃቸዋል። ፊት ለፊትም ይሄድላቸዋል። እነሱም እሱን አብነት አድርገው ይከተሉታል። በጎቹንም ያውቃል በጎቹም ያውቁታል። የማያውቁትን ለጎች ለጎች ለጎች ለጎች መልካም እረኛ በጎቹ እንዳይጠሙ፤ እንዳይራቡ፤ እንዳይጨነቅ መልካም እረኛ ክርስቶስም ምእመናንን ማንም የተጠማ ቢኖር ወደ እኔ ይምጣና ይጠጣ፤ በእኔ የሚያምን መጽሐፍ እንዳለ የሕይወት ውኃ ወንዝ ከሆዱ ይፈልቃል ብሎ ያመኑበት፤ ሊቀበሉት ስለአላቸው መንፈስ ቅዱስ ተናግሯል። ዮሐ. ፯፥ ፴፯-፵። ይህንን የሕይወት ውኃ የሚጠጣ ሁሉ ለዘላለም አይጠማም። እኔ የምሰጠው ውኃ በእርሱ ውስጥ ለዘላለም ሕይወት የሚፈልቅ የሕይወት ምንጭ ነውና። ዮሐ. ፶፥ ፲፫-፲፱። የዚህ ዓለም እረኛ ምንም ለጊዜው የጠራ ውኃ ቢመርጥ ቆይቶ የሚገብ የሚደፈርስ ጥራጊ ቆሻሻ የሚወድቅበት የሚደርቅ እና ዳግም የሚያስጠማ ነውና የሕይወት ውኃ ሊሆን አይችልም። ይህን

የሕይወት ውኃ ከባሕርዩ የሚፈልቅ ደግሞ የማያስጠማ የሰጠን መልካም እረኛ ነው።

የዚህ ዓለም እረኛ በጎቹን ለጊዜው ወደ ለመለመ መስክ ቢያሰማራቸው፤ ቆይቶ የሚደርቅ በጭቃ እግር የሚረገጥ ደግሞም የሚያስርብ ልምላሚውም ወቅትና ጊዜ የሚጠብቅ ነው። መልካም እረኛ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚሰጠው ምግብና መጠጥ ግን «የሕይወት እንጀራ እኔ ነኝ ወደ እኔ የሚመጣ ከቶ አይራብም በእኔ የሚያምንም ሁል ጊዜ ከቶ አይጠማም» ይላል። ዮሐ. ፮፥ ፴፭-፴፮። የዚህ ዓለም እረኛ ስለበጎቹ ሕይወቱን አሳልፎ አይሰጥም መልካም እረኛ ክርስቶስ ግን ስለ በጎቹ ሕይወቱን አሳልፎ የሚሰጥ ከበጎቹም በፊት ተላልፎ የሚሰጥ ነው። ምክንያቱም ዓለም የምትድነው በእኔ ደም ነው ብሏልና ይህም ምን ያህል ሰውን መውደዱን ያስረዳል። ከዚህ በፊት የሕዝብ እረኛ የነበሩ ሙሴ ዳዊት ስለ ሕዝባቸው ሲሉ ግብሩ ለጎች ለጎች ለጎች ለጎች ቆርጠው እንደ ተነሱ በብሉይ ኪዳን መጽሐፍ እንረዳለን። ሙሴ ሕገ አራትን በደብረ ሲና ከእግዚአብሔር ለመቀበል ሄዶ ሳለ ቢዘገይ፤ እስራኤል፤ «አርን አርን ግብር ለነ አማልክተ ለየሐውሩ ቅድሚኑ ወይጸብኡ ጸረኑ» አርን፤ በፊት በፊታችን የሚሄዱ ጠላቶቻችንን ድል የሚነሱ (የሚቃወሙ) አማልክት ሥራልን አሉት። እስመ ዝኩስ ሙሴ ዘአውጽአነ ምድረ ግብጽ ኢነአምር ከመምንተ ኮነ፤ ይህ ከግብጽ ያወጣን ሙሴ፤ አመሌ አመሌ ሲል ያያት የደብረ ሲና እሳት በልታው እንደሆነ ወይም ወደ ግብጽ ሲሄድ ኤርትራ አሰጥሞት እንደሆነ አለበለዚያም ወደ አማቱ አገር ወደ ምድያም ሲሄድ አውራ በልቶት እንደሆነ አናውቅም ብለው አርንን ባስገደዱት ጊዜ አርን

ስለ ፈራቸው ጣዖት አቁሞ እስራኤል ሆይ ከግብጽ ያወጡህ አማልክት እኒሕውልህ አለ። በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር ተቆጣ በእስራኤልም ላይ መዓት እንደሚያመጣ ሙሴንም ከእነርሱ ለሚበልጥ ህዝብ እንደ ሚሾመው ቢጠይቀው እነርሱን ከምታ ጠፋቸው ከመዘገብክኝ የሕይወት መጽሐፍ እኔን ፋቀኝ ብሎ ሕይወቱን ለሚጠብቃቸው አሳልፎ ለመስጠት ወሰነ። ዘጸ.፴፪። ዳዊትም መልአክ መደምሰስ በዓውደ አርና የሚጠብቃቸውን ሕዝቦች ባጠፋ ጊዜ ምንተ ገብሩ አሉ አባግዕ እንዘ እነኛላዊሆሙ ዘአበሰኩ እኒህ በጎች ምን ሠሩ፤ እኔ ጠባቂያቸው እረኛ ቸው በድዩ ሳለ ስለዚህ የታዘዘው መቅሰፍት በእኔና በቤተሰቦቼ ይሁን አለ። ስለ ወገኖቹ ፍቅርም የራሱንና የቤተሰቦቹን ሕይወት አሳልፎ ለመስጠት ወሰነ። መልአክም እረኛ ይሏል ይህ ነው። ፪ሳሙ.፳፬። እረኞች የሚላቸው በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር የመረጣቸው መሳፍንቱ መኳንንቱ ነገሥታቱ ካህናቱ ናቸው።

በሐዲስ ኪዳንም እስመ ኢይሰየም መኮንን ዘእንበለ እም ጎበ እግዚአብሔር ይላልና ያለ እግዚአብሔር ፈቃድ መሾም መመረጥ ስለማይቻል ሁል ጊዜ መሪዎች ከእግዚአብሔር ይላካሉ። እግዚአብሔር፣ የላከውም መምህር የእግዚአብሔርን ቃል ይናገራል። ዮሐ.፫፥፴፬። ነገር ግን እግዚአብሔር ያልላካቸው በእግዚአብሔር ስም የሚነግዱ እግዚአብሔር ያላዘዘውን በስሙ በድፍረት የሚናገሩ ወይም በሌሎች አማልክት ስም የሚናገር ነቢይ እርሱ ይገደል። እግዚአብሔርም ያልተናገረውን ቃል እንደ ተናገረ የምናውቀው ያ የተናገረው ቃል ሳይደርስ ሲቀር ነው። ዘዳ.፲፰፥፲፭-፳፪።

ስለዚህም ዛሬ ከእግዚአብሔር ተልክናል እያሉ ከነቢያት፣ ከሐዋርያት፣ ከሊቃውንት በተላ ለፈው ትምህርተ ሃይማኖት ፀንታ የኖረ

ቸውን፣ የኢትዮጵያን ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን እምነት ለማናጋት የመጡትን የዘመኑ ሐሳውያን መሲሕ መጋለጥ ይኖር ባቸዋል። መልአክም እረኛ ከእግዚአብሔር የተላከ መሆኑን የምናረጋግጥባት፤

፩. የተናገረው ቃል የሚደርስ በመሆኑ ነው።

፪ኛ. የተናገረውን በተግባር የሚፈጽም መሆኑን ነው። ምክንያቱም የተናገረውን በተግባር የማይፈጽም ከሆነ አስመሳይና አታላይ ነው እንጂ የእግዚአብሔር መልአክተኛ ሊሆን አይችልም። መጽሐፍ ለሌላው የምታስተምረውን ራስህን እንዴት አታስተምር? ተው የፋና የገንዳ ይደርስብህ የለምን? ፋና ለሌላ ሲያበራ እሱ ይከሰላል። ገንዳም ሌላውን ሲያጠራ እሱ ያድፋል። ሌላውን ሲያለመልም እርሱ ይደርቃልና ሮሜ.፪፥፳፩። ምሳሌ፤ አንድ ሊቅ ትርጓሜ መጻሕፍት እያስተማሩ ሳለ አንድ የራብው፣ ጎን የራቀው ሰው መጥቶ ስመ እግዚአብሔር ጠርቶ ራብኝ ጠማኝ ሲላቸው ረሀብስ ኢሰሚአ ቃለ እግዚአብሔር፤ ረሀብ ማለት የእግዚአብሔርን ቃል አለመስማት ነው ተቀመጥ አድምጥ አሉት። እርሱም ርቦታልና ጥሎአቸው በአቅራቢያቸው ወደምትገኝ ሴት ሲሄድ ጥሬ እያነፈሰች አገኛትና ስመ እግዚአብሔር ጠርቶ ለመናት፤ እርሷም ከያዘችው ጥሬ ቆንጥራ ብትሰጠው ነፍሱ ገብታ ሰውነቱ ተመለሰ። እዩት በዚህ ጊዜ እኔያ መተርጎም ንሕነ ናነብብ ወይእቲ ትተረጎም። ዛሬ በዘመናችን ተርጓሚ፣ ሰባኪ፣ አስተማሪ አለ። ግን የተናገረውን እሱ የማይፈጽመው ከሆነ አንባቢ እንጂ ተርጓሚ አይደለም። እንዲሁም አንድ

አስተማሪ በማቴ.፲፪፥፵፮ ላይ ከደቀመዛሙርቱ እንዱ... መጥቶ እነሆ ወንድሞችህና እናትህ ሊገናኙህ መጥተው ከደጅ ቆመዋል አለው። ለነገረው ሰው እንዲህ አለው፤ እናቴ ማን ናት? ወንድሞቼስ እነማን ናቸው? አለና እጁን ወደ ደቀመዛሙርቱ አመለከተ፤ እናቴም ወንድሞቼም እነሆ በጉባዔ ያሉ ሕዝብ ናቸው አላቸው። የሰማይ አባቴን ፈቃድ የሚፈጽም ሁሉ እናቴም ወንድሜም እሱ ነው። አለና በዚህ ጉባኤ ያለው ሁሉ እህትማማቾች ወንድማማቾች ነን ብሎ አስተምሮ ወደ ቤቱ ሄደ። ከቤቱ ከሄደ በኋላ ለዘበኛው ማንም ሰው እኔን ቢጠይቅህ የሉም በል ብሎ ትእዛዝ ሰጠው። በዚህ ጊዜ ትምህርቱን በጉባኤ ሲከታተል የነበረው አንድ ሰው የአስተማሪውን ቤት ጠይቆ ሄደና ባገኘው ጊዜ በር ቆረቆረ። በረኛውም ምነው ቢለው ወንድሜን ላነጋግር እፈልጋለሁ አለ። እሱም እንደ ታዘዘው የሉም አለው። ጭቅጭቅ በተነሣ ጊዜ ያ አስተማሪ ወጣና ምንድነህ? አለው። ያሰው እኔ እኮ ወንድምህ ነኝ አነጋግረኝ አለው። ያ አስተማሪ ፈረንጅ ነበርና ይህኛው ጠያቂው አፍሪቃዊ ስለሆነ እንኳን እንዳንተ ያለ እንደኔ ያለ ወንድምም የለኝ አለው። እዚያኮ ሲያስተምሩ በትምህርት ገበታ ያለው ወንድማማቾች ነን ስላሉ ትምህርቱን በጉባዔ ከተከታተሉት አንዱ እኔ ነኝና ወንድምህ ነኝ አለው። አስተማሪውም መልሶ ያማ ከዚያው ነው እንጂ ከዚህ አይደለም አለ።

ስለዚህ ይህ አስተማሪ የተናገረውን በተግባር የማይፈጽም በመን ፈላዊ ሕይወት የባህርይ ለውጥ የማይታይበት አታላይና አስመሳይ ነው ማለት ይቻላል። ስለዚህ የተናገሩትን በተግባር አለመፈጸም፣ በእግዚአብሔር ስም ሌላውን እያስተማሩ

የራስን ሕይወት ካላስተማሩበት እግዚአብሔርን ማሰደብ ይሆናል።

እውነተኛው መልካም እረኛ ግን እስመ ስምዖ ቃላቲሁ ምግባሩ ውእቱ እንዳለ መጽሐፍ ነገሩን በሥራው ለመግለጥ፤

፩ኛ. አነ ውእቱ ኅብስተ ሕይወት ዘወረደ እምሰማይ። ከሰማይ የወረደ የሕይወት እንጀራ እኔ ነኝ። ከዚህ ኅብስት የበላም ለዘለዓለም ሕያው ሆኖ ይኖራል። እኔ የምሰጠው ይህ ኅብስት ሥጋዬ ነው። የዘለዓለም ሕይወት ሊሆን። ስለዚህ ራሱን በኅብስተ ሕይወት መስሎ ሥጋውን በኅብስት እንደሰጠን ያስረዳል። ዮሐ.፮፥፲፩።

፪ኛ. አነ ውእቱ ብርሃኑ ለዓለም እኔ የዓለም ብርሃን ነኝ የሚከተለኝ የሕይወት ብርሃን ይሆንለታል እንጂ በጨለማ አይመላለስም ባለው መሠረት ከእናቱ ማኅፀን ጀምሮ ዕውር ሆኖ የተወለደውን ሰው በደረቅ ግንባር ዐይን ፈጥሮ ብርሃን ሆኖታል።

፫ኛ. አነ ውእቱ ትንሣኤ ወሕይወት ዘየአምን ብየ እመኒ ሞተ የሐየ ትንሣኤና ሕይወት እኔ ነኝ ያመነብኝም ቢሞት እንኳ ሕያው ይሆናል ባለው መሠረት የአራት ቀን እራሳ አልዓዘርን ትንሣኤና ሕይወት ሆኖ አስነስቶታል።

፬ኛ. አነ ውእቱ ፍኖተ ጽድቅ ወሕይወት። የሕይወትና የጽድቅ መንገድ እኔ ነኝ፤ ያለ እኔ ወደአብ የሚመጣ የለም። እኔን ተወላጁ ካላለ አብን ወላጁ የሚለው የለም። ዮሐ.፲፬፥፮። ስለዚህም ራሱን በሕይወትና በጽድቅ መንገድ መስሎ ከእናቱ ማኅፀን ጀምሮ እንካሳ ሆኖ ለተወለደው ሰው ቅዱስ ጴጥሮስ ብርና ሣንቲም የለኝም በናዝሬቱ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተነሣና ተመላለስ ባለው ጊዜ እግሩና ቁርጭምጭሚቱ ፀና ስለዚህ

የጽድቅና የሕይወት መንገድ እኔ ነኝ እንዳለው ከእናቱ ማኅፀን ሽባ ሆኖ ለተወለደው ሰው የጽድቅና የሕይወት መንገድ ሆነው። ግብ ሐ.፫፥፩-፲።

፭ኛ. አነ ውእቱ ሐረገወይን ዘጽድቅ ወአቡየ ተካሊሁ ብሎ በተናገረው መሠረት እራሱ በወይን ሐረግ መስሎ ደሙን በወይን ሰጥቶናል። ራሱንም በሕጠተ ሰርናይ መስሎ ሥጋውን በስንዴ ሰጥቶናል። ዮሐ.፲፩።

፮ኛ. አነ ውእቱ አንቀጸ አባግዕ ዘበአማን እውነተኛ በር እኔ ነኝ በእኔ በኩል የገባ ማለት በእኔ ያመነ ሰው ከክሕደት ይደናል፤ ወደ ሃይማኖት ይገባል። ሥራ ለመሥራት ይወጣል። መሠማርያም ያገኛል። ማለት እሳቱን፣ ሥለቱን፣ መስቀሉን ያገኛል ወይንም እኔን አብነት ያደረገ ከፍዳ ወንጌልን ወይወጽእ ለማስተማር ጉባዔን ያገኛል። እንግዲህ ራሱን በመግቢያና በመውጫ መሠማርያ መስሎ የምዕመናን አዳኝ አሠሪ፣ አሠማሪ መሆኑን ያሳያል።

፯ኛ. አነ ውእቱ ኖላዊ ጌር ኢሳ.፱፥፲፩፣ ሕዝ.፱፬፥፳፫ ከዚህም ቸር ጠባቂ እኔ ነኝ። የበጎች ባለቤት የሆነ ለበጎቹ ነፍሱን አሳልፎ እንዲሰጥ፣ እርሱም ለምእመናን ቤዛ ራሱን ለሞት ለሕማም አሳልፎ ሰጥቷል።

ስለዚህ ማንኛውም የመልካም እረኛ ተከታይ የሆነ መንፈሳዊ አስተማሪ ያስተማረውን በተግባር መተርጎም አለበት። ምክንያቱም ተመርጦ መሾም ለማስተማር ነውና «የሹም ሰነፍ ባይለፈልፍ» እንዲሉ። ይህንም ላስተዋለው ለመረመረው ሰው ሹመትን ሺሕ ሞት አስመስሎ ያሳየዋል። መንፈሳዊ ሹመት መሾም እንደ ክርስቶስ መከራ ለመቀበል ምእመናንን ለማገልገል በሥራው

ሁሉ ነቢያትን፣ ሐዋርያትን ለመምሰል ነውና።

እውቁ ባለቅኔ መልአክ ብርሃን የመልካሙን እረኛ ሕይወት በቅኔአዊ ምሥጢራቸው ገልጸውታል። ቅኔውም የሚከተለው ነው።

መወድስ ቅኔ፣

እምአፈ አርዌ በግዕ ለእመ አቀብ፣ ኖላዌ አባግዕ አዕላፍ ምንት ጌርውናሁ።

ወምንት ውእቱ ለዘይትአቀብ ረባሁ።

እምአፈ አርዌ በግዕ ድኅረ አቀብ ውእቱ እስመ ይበልዎ ለአርዌ ከማሁ።

ወለእመዝንቱ አይበልዎ እስመ ይሰይጦ በወርቅ ለዘይበልዕ ኪያሁ።

ትርጓሜ

የአዕላፍ በጎች እረኛ በጎን ከአውሬ አፍ ቢጠብቅ ደግነቱ ቸርነቱ ምንድን ነው? ለሚጠብቀውስ በግ ጥቅሙ ምንድን ነው? በጎቹን ከአውሬ አፍ ከጠበቀ በኋላ እንደ አውሬ እሱ ይበላዋልና። እሱ ባይበላውም በጎን ለሚበላ ሰው በወርቅ ይሸጠዋልና ጥቅሙ ምንድን ነው?

ለዓለም

ረባሕስ ወበቀዳኔት ለኖላዊነ ትጋሁ

በበትረ መስቀሉ ድኅሪ አቀብ አምአፈ አርዌ አባግዲሁ።

አምጣነ ደም ያስቲ እንዝ ያበልዕ ሥጋሁ።

ወኢያወጽኦ መንገል አፍአ ለዘመጽኦ መንገሌሁ።

ትርጓሜ

የመልካሙ እረኛ ትጋትና አጠባበቅ ግን ጥቅም አለው። በመስቀሉ በትር በጎቹን ከተጠበቀ በኋላ ሥጋውን እያበላ ደሙን ያጠጣልና። ወደሱ የመጣውንም ወደ ውጭ አያወጣውምና ሲሉ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ለሰዎች ያደረገውን ቸርነት፣ ደግነት ሁሉ ገልጿል።